

Vlaamse Regering

**Ministerieel besluit tot voorlopige aanduiding van de ankerplaats
De Grote Nete en de herenbossen te Hulshout en Heist-op-den-Berg**

DE VLAAMSE MINISTER VAN BESTUURSZAKEN, BINNENLANDS BESTUUR,
INBURGERING, TOERISME EN VLAAMSE RAND,

Gelet op het decreet van 16 april 1996 betreffende de landschapszorg, gewijzigd bij de decreten van 21 oktober 1997, 18 mei 1999, 8 december 2000, 21 december 2001, 19 juli 2002, 13 februari 2004, 10 maart 2006, 16 juni 2006 en 27 maart 2009;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 13 juli 2009 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Regering, gewijzigd bij besluiten van 24 juli 2009, 4 december 2009, 6 juli 2010, 7 juli 2010, 24 september 2010, 19 november 2010 en 13 mei 2011;

BESLUIT:

Artikel 1. De Grote Nete en de herenbossen te Hulshout en Heist-op-den-Berg wordt voorlopig aangeduid als ankerplaats overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 16 april 1996 betreffende de landschapszorg, gewijzigd bij de decreten van 21 oktober 1997, 18 mei 1999, 8 december 2000, 21 december 2001, 19 juli 2002, 13 februari 2004, 10 maart 2006, 16 juni 2006 en 27 maart 2009.

Art. 2. § 1. Het algemeen belang dat de aanduiding verantwoordt, wordt door het gezamenlijk voorkomen en de onderlinge samenhang van de volgende intrinsieke waarden gemotiveerd:

1° natuurwetenschappelijke waarde:

De natuurwetenschappelijke waarde van dit landschap wordt in de eerste plaats bepaald door de gaaf bewaarde relatie tussen de valleien van vooral de Steenkensbeek en de Grote Nete. Het betreft een mooi bewaard voorbeeld van een beekdallandschap in de zuidelijke Kempen. De aaneensluiting van vochtige weilanden, valleibossen en struwelen, karakteristiek voor de vallei van de Grote Nete, is hier gaaf bewaard gebleven. De Steenkensbeek vormt wegens haar kronkelende loop en zuiver, enigszins voedselarm water trouwens een erg waardevol element. Daarnaast is er de rijke variatie in vegetatietypes met loofbossen (Herenbossen), broekbos, struwelen, historisch permanente graslanden e.d., wat resulteert in een afwisselend landschap. Over de gehele lengte van de Nete en haar bijrivieren komt in de ondergrond ijzerzandsteen voor als natuurlijke hulpbron.

2° historische waarde:

Het grondgebruik in dit valleilandschap gaat in oorsprong terug tot wat we terugvinden op de Kabinetskaart van de Ferraris uit 1777: overwegend moerassige weilanden langsheen de Nete met uitzondering van het centrale noordelijke deel- de huidige Herenbossen- dat ook toen loofbos was. De nog natuurlijke loop van de Steenkensbeek en de beemden in het noordoostelijke deel van het landschap, zijn de duidelijkste getuigen van dit eeuwenoud verleden. Eveneens herkenbaar bij Ferraris is de site van kasteel Hof ter Laken, in verbinding met het bosgebied aan de overkant van de Grote Nete. 'Hof ter Laken' klimt op tot de Volle Middeleeuwen en speelde van bij het begin een belangrijke rol in de ontwikkeling van de lokale geschiedenis. Het huidige kasteelgebouw gaat terug tot de 19de eeuw. Het oudste gedeelte van de voormalige pachthoeve van het kasteel, 't Bergske' zou volgens literaire bronnen mogelijk opklimmen tot voor 1700; de stal, de schuur en het bakhuis zijn van latere datum. De mijlpaal 'Toreken' werd opgetrokken in 1842 bij de afwerking van de weg die Hulshout met Booischot verbindt. De aanwezigheid van verschillende putten en vijvers duidt op een oude ontginning van ijzerzandsteen. De exploitatie op grote schaal van deze ijzerzandsteen kwam na de aanleg van de spoorlijn Herentals-Aarschot, hier goed op gang.

3° esthetische waarde:

Dit landschap betreft een mooi geheel van de Herenbossen met het valleigebied en gaaf bewaarde beemden van de Grote Nete, Oude Molenbeek en de Steenkensbeek. Het verspreid voorkomend bouwkundig erfgoed met het prachtige domein van 'Hof ter Laken' de 'Mac Adam' hoeve, hoeve 't Bergske, de mijlpaal, e.d. draagt mee bij tot de hoge belevingswaarde van dit landschap. Dankzij de afwezigheid van visueel storende elementen, biedt deze ankerplaats tevens aantrekkelijke zichten.

4° sociaal-culturele waarde:

Geen

5° ruimtelijk-structurerende waarde:

Opvallende ruimtelijk-structurerende elementen zijn de Grote Nete, de sterk kronkelende Steenkensbeek, de noordelijk gelegen Herenbossen, alsook het domein van kasteel 'Hof ter Laken' als baken. Ook de ontwateringstructuur, net ten westen van de Herenbossen, springt onmiddellijk in het oog. De onregelmatige perceelstructuur en de afwisseling in vegetatietypes, aangevuld met kleine landschapselementen, doen een kleinschalig landschap ontstaan.

§ 2. De landschapskenmerken die typisch zijn voor de ankerplaats, met inbegrip van de ruimtelijke kenmerken die eigen zijn aan de waarden zijn de volgende:

Deelgebied 1: Bosrijk landschap ten noorden van de Grote Nete

- a) De aanwezigheid van een van oudsher daar aanwezig boscomplex in de vallei.
- b) De aanwezige graslanden met historisch gebruik als graas- of hooiweide.
- c) Verspreid gelegen loofbosjes, broekbossen en struwelen waardoor een kleinschalig afwisselend landschap bekomen wordt.
- d) De typische noord-zuid georiënteerde wegeninfrastructuur ter hoogte en ten noorden van de Herenbossen.
- e) De aanwezigheid van een aantal oude meanders.
- f) De aanwezige donken of duinen in het laaggelegen valleigebied
- g) Het aanwezige beschermd bouwkundig erfgoed:
  - a. De hoeve 't Bergske en zijn omgeving
  - b. De mijlpaal 'Toreke'

Deelgebied 2: Gebied rond de Oude Molenbeek met kasteeldomein Hof Ter Laeken

- a) De aanwezige graslanden met historisch gebruik als graas- of hooiweide.
- b) Een nog steeds aanwezige historische percelering ter hoogte van de Oude Molenbeek
- c) Het hydrografisch netwerk van beken waaronder de Oude Molenbeek en de Molenbeek.
- d) Verspreid gelegen loofbosjes, broekbossen en struwelen waardoor een kleinschalig afwisselend landschap bekomen wordt.
- e) De aanwezige donken of duinen in het laaggelegen valleigebied
- f) Het aanwezige bouwkundig erfgoed:
  - a. Het beschermd erfgoed
    - i. Het kasteel en kasteeldomein Hof ter Laken
  - b. Het niet beschermd erfgoed:
    - i. De voormalige herberg Mac Adam

Deelgebied 3: Tuinbouwgebied rond de Steenkesbeek

- a) Het hydrografisch netwerk van beken waaronder de nog oorspronkelijke natuurlijk loop van de Steenkesbeek.
- b) De beemden tussen de Steenkesbeek en de Grote Nete met verspreid gelegen loofbosjes, broekbossen en struwelen waardoor een kleinschalig afwisselend landschap bekomen wordt
- c) De aanwezige graslanden met historisch gebruik als graas- of hooiweide ten zuiden van de Steenkesbeek.
- d) De aanwezigheid van een kleiner oud boscomplex ten zuiden van de Steenkesbeek.
- e) De aanwezige donken of verhevenheden in het laaggelegen valleigebied
- f) Het aanwezige niet beschermd bouwkundig erfgoed:
  - a. Het brugwachtershuisje

Art. 3. De aflijning van de ankerplaats op schaal 1/25.000 wordt weergegeven op het plan als bijlage.

13 SEP. 2011

Brussel,

Vlaams Minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en
Vlaamse Rand

Geert BOURGEOIS